

de opstelling van een uitnoodigend rondschriften aan elken staat. In deze circulaire werd de groote stichting der toekomst nauwkeurig beschreven 1); zelfs het onderscheidingsteeken was niet vergeten. Art. 9 van hoofdstuk II luidde: „De vrijwillige ziekenverplegers zullen een voor alle landen dezelfde uniform of hetzelfde onderscheidingsteeken dragen. Hun persoon zal onschendbaar zijn en de militaire bevelhebbers moeten hen beschermen.

Doch krachtens welk recht kon de Société een conferentie der volkeren bijeenroepen? Wel waren Dufour en de zijnen knappe, eervol bekende mannen; maar zij bleven particulieren. Geen tintje gezag kleefde hen aan, die de Europeesche regeeringen uitnoodigen wilden. Naar alle waarschijnlijkheid zou zulk een vermetelheid met een bondige weigering bestraft worden, welke de Geneveezen bespottelijk maken en aan hun ondernemen den nekslag toedienen moest.

Dadelijk na het nemen van hun besluit hadden zij het groote bezwaar ingezien, maar een oplossing wist alleen Dunant te vinden. Op aanraden van Basting nam hij zich voor op eigen kosten naar Berlijn te reizen, waar in September het V^{de} Internationaal Congres van Statistiek gehouden zou worden. De 4de afdeeling van dit congres, uit burgerlijke en militaire geneesheeren gevormd, hield zich bezig met een vergelijkende sterfstatistiek in de burgermaatschappij en in het leger. Aan het oordeel van die afdeeling wilde Dunant het rondschriften van den 25sten Aug. voorleggen. Kon hij hare goedkeuring ontvangen, dan zou het zegel van de bloem der medici op het plan gedrukt zijn. Hierdoor gerugsteund, kon men de uitnoodiging aan de gouvernementen met meerder hoop wagen.

Maar tevens heeft Dunant, in verbond met Basting, zich vast voorgenomen, de neutraliteit der gewonden ter sprake te brengen; al wilden zijn collega's te Genève hiervan niets weten.

Dunant kwam te Berlijn en begroette er met blijdschap zijn trouwen Hollander.

De wakkere Basting was als bondgenoot van Dunant op het congres verschenen, hoewel men het hem hier te lande sterk had afgeraden. Die waarschuwingen kwamen zelfs van hooger hand. De minister van oorlog zocht hem op en hem niet thuis treffende, zeide hij tot mevrouw Basting 2): „Zeg uw echtgenoot, dat hij dat gepraat over Solferino geen voedsel meer geven moet. Het is een utopie, die zeker verijdelen zal, wat men thans onder neutraliteit verstaat.” Wat verstond men er toen eigenlijk onder?

Basting echter liet zich niet van zijn voornemen afbrengen. Zijn vrouw en zijn vriend van Tuyll spraken hem moed en kracht in.

Het Congres werd van 7 tot 12 Sept. in het Herrenhaus gehouden. „Wij logeerden,” zegt Dunant, „in het kleine Topfers-hotel op de Karlsplatz.

1) Men houde in het oog: alleen voor zoover het de permanente hulpverenigingen betreft; over de onzijdigheid der gewonden wordt niets gesproken. Dunant zegt zeer terecht: „A Genève on se bornait    étudier la question des hospitaliers volontaires.” (Brief van 12 Juni 1896.)

2) Naar een brief van haar aan Dunant, verzonden uit Gorcum, 15 Oct. 1895,